

Dit is een eerste beperkte aanzet tot het delen van de informatie, kennis, ervaring en enthousiasme van de inleiders tijdens het AcresUSA2010 jaarcongres dat van 9-11 december heeft plaatsgevonden in Indianapolis in de Verenigde Staten. Het congres is bezocht door een delegatie van vijf Nederlanders, werkzaam in de agrarische sector of agrarisch dienstverlening. Zie einde verslag.

Eerst even een toelichting op AcresUSA en het jaarcongres met handelsbeurs.

AcresUSA is in 1974 door Charles Walters opgericht als uitgeverij om te voorkomen dat specifieke kennis over ecologische landbouw zou verdwijnen, in de drang naar vernieuwing, industrialisatie en commercialisering van de landbouw in de breedste zin van het woord. Charles is vorig jaar overleden en Acres wordt nu gerund door zijn zoon Fred. AcresUSA publiceert een maandblad AcresUSA Journal en boeken over ecologische landbouw en productie, verwerking en bereiding van levensmiddelen. De doelgroep bestaat uit boeren, burgers en adviseurs, die zich bewust zijn van het belang van gezondheid versterkend voedsel en samenhang tussen bodem, plant, dier en mens, of zich daarin willen verdiepen. Rond de AcresUSA heeft zich een groep boeren en adviseurs gevormd die laten zien dat ecologische landbouw werkt en geld kan worden verdiend met de productie van nutriëntrijke voeding. Bovendien dat dit leidt tot gezondere consumenten en economisch levensvatbare gemeenschappen op het platteland, maar ook in de steden (Charles Walters was een econoom). Veel Amerikaanse landbouwadviseurs hebben een eigen akkerbouw-, tuinbouw of melkveebedrijf, of zijn werkzaam als (dieren)arts of natuurgenezer.

De meeste sprekers/inleiders en bezoekers van het AcresUSA congres zijn op hun eigen wijze betrokken bij, of geïnteresseerd in, het produceren en vermarkten van levensmiddelen. Waarbij ieder zich realiseert dat niemand de wijsheid in pacht heeft. Men is geïnteresseerd in elkaars activiteiten en ervaringen om ervan te leren. Het maakt de sfeer heel ongedwongen en open. De aanduiding “ecologische landbouw” heeft betrekking op het feit dat deze vorm van landbouw is gebaseerd op respect voor natuurlijke processen, het is bio-logische landbouw, waarin ook plaats is voor kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen en antibiotica. Maar beperkt tot minimale hoeveelheden en alleen als strikt noodzakelijk. De chemicaliën worden hierbij altijd gecombineerd met een natuurlijke chelator, als huminen en fulvinezuren, zeewierextract e.d. om de schade aan bodemleven en gewas tot een minimum te beperken, de effectiviteit te verhogen en uitspoeling te voorkomen. De chemie wordt gebruikt op een wijze dat het de productie en kwaliteit versterkt zonder dat de bodem, de biologie of de consument wordt geschaad.

De congresgangers zijn afkomstig uit de gangbare, biologische en Biologisch Dynamische landbouw. Overigens zie je dat de bedrijven die vanuit de gangbare landbouw beginnen, steeds duurzamer werken en uiteindelijk biologisch of biologisch dynamisch (B.D.) worden, maar dan vanuit vertrouwen en inzicht.

Er zijn ondernemers bij die niet biologisch of BD willen worden, maar in hun teeltwijzen en energetische benadering nog verder gaan dan de biologische of BD voorschriften vereisen. Deze mensen willen de vrijheid behouden om middelen naar eigen inzicht toe te kunnen passen en onafhankelijk te blijven van keurslijven en/of dwingende voorschriften.

Tot zover de inleiding over AcresUSA.

De drie congresdagen duren van 9.00 tot 22.00 uur en zijn stampvol met lezingen, workshops en consulten. Alle dagen zijn er twee parallelle sessies met lezingen van 1 tot 2 uur, een serie workshops en één of meerdere consultaties met specialisten. Van alle inleidingen en de meeste workshops worden opnamen gemaakt, die te koop zijn via www.acresusa.com.

De Acres congresgangers zijn zich bewust dat de kwaliteit van leven wordt bepaald door de kwaliteit van het voedsel en van de omgeving, het milieu, waarin de mens leeft. Beiden zijn het directe gevolg van de kwaliteit van de bodem en wijze waarop de mens omgaat met de natuur, de wijze waarop land- en bosbouw wordt bedreven en de omliggende natuur beheert.

De inleidingen waren te verdelen over de volgende onderwerpen (niet volledig): ecologische landbouw, bodemverbetering, gebruik van compost, mulch en bodembedekkers, graslandbeheer, veehouderij, energetische landbouw, nieuwe ontwikkeling op het gebied van (blad)bemesting, inrichting van stallen en slachthuizen, effecten van genetische modificering op zoogdieren, het resultaat van gebruik van glyfosaat (Round Up) als herbicide en slow money.

Slow money is het gebruik van langzaam renderend geld voor ontwikkeling van ecologische landbouw, productie van nutriëntrijke voedsel (levensmiddelen) en stimulering en instandhouding van duurzame ontwikkeling op platteland en in steden.

Voor zover van toepassing toonden de inleiders in hun presentaties aan dat ecologische landbouw geen utopie is. Dat bij een ecologische benadering de kosten voor grondbewerking, bemesting, onkruidbestrijding, gewasbescherming en diervverzorging geleidelijk lager worden.

Bovendien dat de opbrengstderving en schade door vorst, droogte, structuurproblemen, onkruiden, ziekten en uitval door inferieure kwaliteit en houdbaarheid afnemen. De kwaliteit verbeteringen in de vorm van uiterlijk, geur, smaak en voedingswaarde worden steeds duidelijker en leveren meerwaarde aan de producten. Voor veehouders tellen ook de ziekte werende eigenschappen van het eigen voer mee en dat zij door de stijging in voederwaarde nagenoeg zonder granen toekunnen. De toenemende nutriëntdichtheid in de vorm van hogere gehalten aan sporenelementen en hogere gehalten aan secundaire stofwisselingsproducten als enzymen, vitaminen, glycosiden, carotenoïden e.d. vertalen zich binnen drie jaar in een beter saldo dan bij gebruik van kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen en antibiotica. Met als uiteindelijk doel antibiotica-vrije veehouderij.

Jerry Brunetti presenteerde een workshop van drie dagen over de hoe op een bodem in balans de gewassen veel meer secundaire stofwisselingsproducten (kunnen) produceren. En zo meer o.a. meer kleur hebben en geur verspreiden om bestuivers aan te trekken, maar ook om zich te beschermen tegen insectenvraat. Frappant was dat voor de meeste secundaire metabolieten kooldioxide, CO₂ uit de atmosfeer de grondstof is. De secundaire metabolieten worden o.a. gebruikt om verdeeld over de wortel in verschillende samenstelling de juiste mycorrhiza organismen aantrekken om te voorzien in verschillend sporenelementen. Ook toonde hij hoe het aanvreten van een blad door een rups of insect leidt tot een kettingreactie aan chemische processen in de plant, waarbij bijvoorbeeld geurstoffen worden afgegeven om sluipwespen aan te trekken om eitjes in de rups(en) te leggen, of waardoor het blad onsmakelijk wordt voor de rups of het insect.

In een andere presentatie over de relatie tussen ontstekingen bij de mens en voedselkwaliteit (nutriëntdichtheid) liet hij zien, hoe uit onderzoeken in Australië, Verenigde Staten en China is gebleken dat ecologisch geteelde groenten als broccoli en spruiten 50% bescherming gaven tegen prostaatkanker en meer dan 50% bescherming tegen darm en borstkanker. Zoals Brunetti zei, als er een farmaceutisch product met deze beschermingsfactor op de markt kwam, ging de waarde van het aandeel van de producent door het dak en stonden de mensen in de rij om het kopen.

Het recht op ecologische, bio-logische of kringlooplandbouw methoden moet je echter wel verdienen en komt niet over nacht. De die-hards, als Gary Zimmer, nemen nieuw verworven land eerst drie jaar in omschakeling, door er drie jaar groenbemesters op te verbouwen en in de bouwvoor te werken, voordat zij het land in productie nemen.

Howard Vlieger toonde in zijn presentatie over de “Effecten van Genetische Modificering op Zoogdieren” de resultaten van 20 jaar wetenschappelijk onderzoek.

De beloften bij de introductie van gentech zijn niet waargemaakt en blijken in werkelijkheid tegengesteld uit te pakken.

De opbrengsten van de gentech hybriden liggen lager dan de gangbare varianten. Bij gebruik van gentech gewassen is inmiddels 3x meer onkruidbestrijdingsmiddelen nodig, dan bij de introductie ervan. De gentech hybriden zijn inmiddels aan deze hogere doseringen van herbiciden aangepast, omdat de gewassen er zelf aan dood gingen. Wereldwijd neemt het aantal herbicide resistente onkruiden snel toe, daar waar genetisch gemodificeerde gewassen zijn toegestaan, en worden tot een plaag. Daarnaast hebben gentech hybriden 2-3 keer meer water nodig dan gangbare hybriden. Door een sterke chemisch chelatie (vastleggen) van de sporenelementen in de bodem en in de gewassen, bevatten deze veel minder beschikbare sporenelementen en worden de bodems en gewassen veel vatbaarder voor schimmels en ziekten. Ook de gehalten aan mycotoxinen in de grond en gewassen is significant hoger op percelen die in het afgelopen of (de) voorgaande seizoen(en) voor gentech gewassen zijn gebruikt, of behandeld met Round Up.

De lagere gehalten aan sporenelementen en secundaire stofwisselingsproducten in de gewassen resulteert in een beduidend lagere voedingswaarde en mate van ziekteverendheid voor het gewas zelf, maar ook in de ziekte werende eigenschappen als voedsel voor de consument (dier en mens). Vlieger toonde uit eigen onderzoek in slachterijen foto's van magen van varkens gevoerd met genetisch gemodificeerde gewassen, of producten daarvan, waarop meerdere ontstekingen van de maagwand (maagzweren) waren te zien. Daarbij is het goed te bedenken dat deze dieren nog niet of nauwelijks volwassen zijn, een kort leven hebben gehad. De magen van varkens gevoerd met ecologisch verbouwde producten vertonen in vergelijking niet of hooguit incidenteel een ontsteking. De vergoeding voor het mogen verbouwen van gentech gewassen (tech fee of technologie vergoeding) in de Verenigde Staten over 2010 is door Vlieger berekend op ruim € 5,2 miljard voor mais, € 1,8 miljard voor soja en € 1 miljard voor katoen.

Saillant detail in deze presentatie was de melding dat vergelijkend onderzoek tussen gentech en gangbaar verkregen hybridevariëteiten van gewassen in de Verenigde Staten wettelijk niet meer is toegestaan.

Emeritus-Professor Don Huber presenteerde een inleiding over de effecten van glyfosaat, het actieve bestanddeel van Round Up, een onkruidbestrijdingsmiddel op de bodem en gewassen.

Huber demonstreerde aan de hand van jarenlang wetenschappelijk onderzoek de desastreuze uitwerking van glyfosaat op de beschikbaarheid van sporenelementen in de bodem en het gewas, met de bijbehorende impact op de diverse ontwikkelingsprocessen in de groei van gewassen.

Daarnaast verspreiden de met glyfosaat bespoten gewassen dit via de wortels in de bodem en verstoren de groei en kwaliteit van niet behandelde naburige gewassen, fruit, wijnranken e.d.

Ook beperkt de productie remmende werking van het glyfosaat zich niet tot het jaar van toepassing, maar manifesteert zich een aantal seizoenen lang. Bovendien blijkt glyfosaat als in zeer lage concentraties, bijvoorbeeld bij verwaaiing van de spuitnevel, verstrekkende gevolgen voor gewassen en bodems op aangrenzende/nabijgelegen percelen te hebben.

Ook een aantal beschavingsziekten bij de mens zijn reeds in verband gebracht met de sterke chelatie, het uit roulatie nemen van een aantal sporenelementen.

De klap op de vuurpijl is het afbraakproduct van glyfosaat, AMPA, nog giftiger voor biologische organismen dan glyfosaat. Volgens een Nederlandse bijenhouder is de huidige bijensterfte deels te wijten aan AMPA. De bijen zijn er verzot op, maar gaan er snel aan dood.

Huber vertelde dat uit onderzoek blijkt dat de halfwaarde tijd van glyfosaat tot AMPA varieert van een paar weken tot meer dan 30 jaar. Waarbij het mogelijk is dat onder bepaalde omstandigheden AMPA weer wordt teruggevormd tot glyfosaat. Dat betekent dat de periode dat we er als mensheid last van gaan krijgen, nadat het is verboden, langer is dan bij DDT. DDT is min of meer biologisch afbreekbaar. Voor de geïnteresseerde was de presentatie interessant door de kennis die is opgedaan over het belang van sporenelementen op de ontwikkeling, groei en functioneren van plant, dier en mens. Het advies bij gebruik van glyfosaat is het extra doseren van specifieke sporenelementen.

Als afsluiting van het congres gaf Woody Tash een presentatie over slow money.

Fast money, het snelle geld, heeft de wereld tot nog toe weinig goeds gebracht. Productie voor de wereldmarkt heeft o.a. geleid tot (voedsel)schaarste, hoge voedselprijzen, (landbouw)bedrijven die het eigendom zijn van de banken, een onevenredige verdeling van geld en goederen, sociale en emotionele onrust en spanningen, milieuverontreiniging, het verdwijnen van werkgelegenheid door industrialisatie en het opbreken van gemeenschappen op het platteland (verstedelijking).

Het idee is om langzamer renderend geld o.a. in te zetten op ecologische landbouw voor productie van nutriëntdichte, gezondheid versterkende voeding, herstel van ecosystemen, lokale en regionale verwerking van (landbouw)producten, lokale industrieën, gemeenschapvormende en –ondersteunende activiteiten. Door de cohesie in de in harmonie met de mens en natuur opgezette systemen, ontstaat een meerwaarde die ruimschoots opweegt tegen verminderde opbrengst van het geld op korte termijn. Besparingen in kosten van sociale onrust, milieuverontreiniging, medische, pedagogische en psychische begeleiding, beschavingsziekten hart- en vaatziekten, kanker, alzheimer, depressiviteit e.d.

Tot zover een eerste verslag van het Acres2010 jaarcongres.

Andere onderwerpen, als het diervriendelijk inrichten van slachterijen, omgaan met autisme e.d. volgen mogelijk later.

Een bezoek aan het AcresUSA jaarcongres en –beurs in december 2011 bevelen wij van harte aan.

Met ecologische, bio-logische en/of kringlooplandbouw groeten,

Piet Baars, biologische pluimveebedrijf De Buyserd VoF uit Hagestein,
Wil Braakman, biologische bloembollenteler uit Schagen,
Jouke Hoekstra, ecologische akkerbouwer uit Oosternijkerk,
Theo Mulder, van Mulder Agro uit Kollumerzwaag, www.mulderagro.nl ,
Roelf Havinga, TEAM Ecosys uit Twello, www.team-ecosys.nl .

Het is de bedoeling binnen afzienbare tijd met een aantal meer uitgewerkte verslagen van bepaalde inleidingen te komen. Een aantal sprekers heeft de presentaties afgestaan, met toestemming om ze te gebruiken. Houd hiervoor de websites van Mulder Agro, TEAM Ecosys en het Netwerk van Vitale Landbouw en Voeding (www.netwerkvlv.nl) in de gaten.